

**EQUIP ICE LLENGUA I
LITERATURA CATALANES**

**Materials per a l'ensenyament
de la llengua i la literatura
catalanes a l'ESO i Batxillerat**

Universitat de Lleida
Institut de Ciències
de l'Educació

Equip ICE Llengua i Literatura Catalanes:

Carlota Camarasa Palau

Montse Díaz Peraire

Josep Manel Fondevila Tolo

Roser Jurado Regué

Tamara Martos Fontanet

Iolanda Mesalles Catena

Anna Ribó Sala

Albert Rossell Farré

Ester Sirvent Visa

Gemma Torrent Pellisé.

Maquetació i disseny: Anna Simó Jové

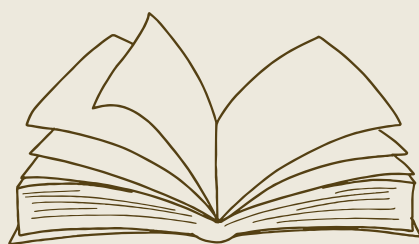
Any de publicació: 2025

Edita: Equip ICE Llengua i Literatura Catalanes
Edicions de la Universitat de Lleida

ISBN: 978-84-9144-563-0

DOI: DOI 10.21001/ensenyament.llengua.literatura.catalanes.eso.batxillerat.2025

ÍNDEX

1	Introducció	1
2	Qui som	4
3	Materials 2n d'ESO	
	<i>Sé com expressar-me en cada situació</i> , a càrrec de Montse Díaz Peraire	6
	<i>Noms de la literatura catalana</i> , a càrrec d'Albert Rossell i Farré	10
4	Materials 3r d'ESO	
	<i>Enganxats a les sèries</i> , a càrrec de Iolanda Mesalles Catena	17
	<i>Cartes impertinents</i> , a càrrec d'Ester Sirvent Visa	25
5	Materials 4t d'ESO	
	<i>Artistes de videopoema!</i> , a càrrec d'Anna Ribó Sala	33
6	Materials 1r de Batxillerat	
	<i>Una mà de contes</i> , a càrrec de Carlota Camarasa Palau	37
	<i>Endevinalles rimades</i> , a càrrec de Josep Manel Fondevila	40
	<i>Fem de detectius, resollem el misteri de...</i> , a càrrec de Roser Jurado Regué	42
	<i>El conte de por</i> , a càrrec de Tamara Martos Fontanet	47
7	Materials 2n de Batxillerat	
	<i>Anàlisi i interpretació del conte modernista "Parricidi"</i> de Víctor Català, a càrrec de Gemma Torrent Pellisé	52

01. Introducció

L'Equip ICE de Llengua i Literatura Catalanes es va constituir durant el curs 2016-2017, amb professorat de la unitat de Filologia Catalana del Departament de Filologia i Comunicació de la Universitat de Lleida i professorat de centres d'ensenyament de Secundària de Ponent. Al llarg dels seus vuit anys d'existència el grup ha organitzat activitats i ha elaborat materials pensats per contribuir a l'ensenyament de la llengua i la literatura catalanes, especialment a les aules dels instituts. En aquesta direcció, s'han organitzat seminaris i s'han ofert cicles de xerrades sobre temes diversos, que abracen des del comentari d'obres literàries triades com a lectures a Secundària i Batxillerat, passant per propostes de treball per a assignatures com ara Creació literària o l'elaboració de rutes literàries, fins al tractament de temes com ara la ludificació com a mètode de treball a l'aula o bé l'ús de llenguatge inclusiu i no sexista en diferents contextos. Cal destacar l'organització, en sis edicions des del 2018 fins al 2025, de la Jornada de Llengua i Literatura Catalanes per a Batxillerat i 4rt d'ESO, en què es convida a la Facultat de Lletres de la UdL un centenar d'estudiants de diferents instituts del territori per oferir-los una xerrada sobre llengua o literatura catalanes i diversos tallers d'àmbit lingüístic i literari per estimular la vocació de l'estudi de la filologia catalana i també, essent l'aranès llengua oficial a Catalunya, l'occitana.

L'activitat que duu a terme l'Equip ICE de Llengua i Literatura Catalanes es fonamenta en dues línies de treball bàsiques. Per una banda, col·laborar, des de la Universitat de Lleida, amb centres d'ensenyament secundari del territori amb l'objectiu de donar suport a la docència mitjançant la preparació de continguts especialitzats que busquen de millorar la formació de l'alumnat. Per una altra, trobar línies conjuntes de treball aplicables tant a la docència universitària com en la docència a Secundària. També es proposa la creació d'activitats i de continguts relatius a la literatura i la llengua des d'una perspectiva interdisciplinària.

La present publicació és un exemple dels resultats d'aquestes diferents línies treballades al llarg del curs 2024-2025. Es tracta d'un recull de situacions d'aprenentatge elaborades pel professorat de secundària de l'Equip ICE amb l'objectiu que siguin uns materials utilitzables i/o adaptables per altres membres del col·lectiu docent a fi de dur a l'aula. La casuística del professorat és ben diversa: hi ha docents novells que necessiten recursos, n'hi ha d'altres mancats de temps per la càrrega de feina, uns altres treballen en centres educatius on no s'empren llibres de text i han de construir les seves situacions d'aprenentatge des de zero, etc.

Qualsevol supòsit és vàlid per consultar les següents propostes, ordenades per nivells, i adoptar-ne o adaptar-ne alguna per posar-la en pràctica a l'aula.

Materials 2n d'ESO

Sé com expressar-me en cada situació. L'objectiu d'aquesta unitat didàctica és que l'alumnat conegui els tipus de registres lingüístics, així com les seves característiques principals, perquè els puguin identificar en diferents textos escrits i orals, i sàpiguen utilitzar el registre adequat en funció de la situació comunicativa.

A càrrec de **Montse Díaz Peraire**.

Noms de la literatura catalana pretén familiaritzar, entre l'alumnat d'ESO, les autores i els autors més rellevants de la nostra literatura. Per grups, noies i nois han d'investigar sobre un dels noms proposats, consultant fonts tant analògiques com digitals (s'intenta que l'alumnat consulti la biblioteca del centre o del municipi i que adopti criteris crítics a l'hora de buscar a la xarxa).

A càrrec d'**Albert Rossell Farré**.

Materials 3r d'ESO

Enganxats a les sèries. La situació d'aprenentatge es basa en sèries i pel·lícules per introduir el gènere de la narrativa audiovisual, la lectura dramatitzada i el guió com a text escrit. L'estudiantat hauran de confeccionar una seqüència d'una sèrie televisiva.

A càrrec de **Iolanda Mesalles Catena**.

Cartes impertinents. La situació d'aprenentatge es basa en l'estudi del gènere epistolar en contextos diversos per acabar desembocant en la carta com a instrument de literatura reivindicativa. En aquesta situació es treballen els contextos comunicatius, els gèneres epistolars i les nocions de literarietat i reivindicació aplicades a l'obra de M.Aurèlia Capmany, Cartes impertinents. Al llarg de la situació es presenten contextos, tipologies d'activitat i instruments d'avaluació diversos, cosa que fa que aquest material sigui fàcilment adaptable a altres nivells i es pugui emprar parcialment segons els objectius del curs que s'està impartint.

A càrrec d'**Ester Sirvent Visa**.

Materials 4t ESO

Artistes del videopoema! Aquesta situació d'aprenentatge pretén treballar el moviment avantguardista i els autors més representatius d'aquesta tendència. En cada sessió es vol aprofundir en un autor en concret i treballar el seu estil literari. Finalment, l'alumnat haurà de crear un videopoema fent ús de les eines digitals.

A càrrec d'**Anna Ribó Sala**.

Materials 1r Batxillerat

Una mà de contes s'emmarca dins del programa literari "Contacontes", celebrat a la ciutat de Balaguer. L'alumnat parteix d'una trama proposada i ha de continuar el conte, afegint-hi diferents elements sorpresa indicats pel professorat. Després de la creació, s'agenda una trobada a la biblioteca municipal i es conten els relats a alumnes de cicle superior de Primària.

A càrrec de **Carlota Camarasa Palau**.

Endevinalles rimades. Iniciació (o no, si l'alumnat ja hi té pràctica) a la creació literària rimada, senzilla, a partir de les estrofes de la cançó Endevinalles d'istes del grup de folk Esquirols. Cada estrofa és una endevinalla que té com a solució una paraula derivada amb el sufix -ista (pacifista, catalanista, activista...). L'alumnat n'ha de crear de noves amb imaginació i aplicant els requisits formals de mètrica i rima.

A càrrec de **Josep Manel Fondevila Tolo**.

Fem de detectius, resollem el misteri de... En aquesta unitat, en primer lloc, gaudirem de la lectura. El disseny d'aquesta seqüència està pensat per a l'assignatura "Creació literària" d'acord amb els criteris i competències establerts a la normativa vigent. L'objectiu principal és llegir i escriure un relat de temàtica detectivesca. S'aprofundeix en la novel·la negra en català i en altres idiomes, i es proporciona a l'alumnat moltes referències i detectius literaris de referència perquè puguin servir d'inspiració.

A càrrec de **Roser Jurado Regué**.

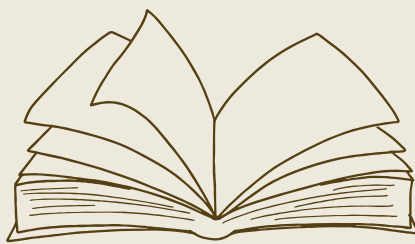
El conte de por. Aquesta situació d'aprenentatge pretén treballar les característiques del conte de por per tal que l'alumnat sigui capaç d'escriure el seu propi relat. Es basa en la figura d'Edgar Allan Poe i s'analitzaran alguns dels seus contes.

A càrrec de **Tamara Martos Fontanet**.

Materials 2n Batxillerat

Anàlisi del conte «Parricidi», de Víctor Català. L'objectiu principal és treballar l'anàlisi literària i la comprensió crítica del conte «Parricidi», de Víctor Català (Caterina Albert), tot emmarcant-lo dins el context del Modernisme i aprofundint en els elements que el fan representatiu d'aquest moviment literari.

A càrrec de **Gemma Torrent Pellisé**.

02. Qui som

CARLOTA CAMARASA PALAU

Graduada en Estudis Catalans i Occitans per la UdL l'any 2015. Professora de Llengua Catalana i Literatura a secundària i batxillerat des del 2016 i membre de l'equip ICE de la UdL des de l'any 2024.

MONTSE DÍAZ PERAIRE

Llicenciada (any 2000) i doctora en Humanitats (any 2008) per la Universitat de Navarra. Ha treballat com a redactora i copywriter en el món de la comunicació online i offline. Professora de Llengua Catalana i Literatura a secundària des de l'any 2023. Membre de l'equip ICE de la UdL des del 2024.

JOSEP FONDEVILA TOLO

Llicenciat en Filologia Catalana per l'Estudi General de Lleida (Universitat de Barcelona) l'any 1986. Professor de Llengua Catalana i Literatura des d'aquell any en les diverses modalitats de BUP, COU i FP i, posteriorment, ESO i Batxillerat, inicialment en comarques barcelonines i, des del curs 2003-2004, en comarques de l'Alt Pirineu i Aran. Durant tres cursos, assessor LIC (Llengua Interculturalitat i Cohesió Social) en aquestes mateixes comarques, vinculat a l'equip de Lleida. Des del curs 2009-2010, professor a l'Institut de Tremp. Després de diversos cursos com a participant en les activitats de formació organitzades per l'Equip ICE de la UdL, m'hi integro el curs 2021-2022.

ROSER JURADO REGUÉ

Llicenciada en Filologia Catalana per la UdL l'any 2000. Llicenciada en Filologia per la UNED, l'any 2008. Professora de Llengua Catalana i Literatura a secundària i batxillerat des de l'any 2003. Professora associada a la UdL des del 2021. Co-coordinadora d'aquest equip des de l'any 2018.

TAMARA MARTOS FONTANET

Llicenciada en Periodisme per la UVic (2007). Redactora en diferents mitjans de comunicació escrita i audiovisual fins l'any 2010. Des del 2011 és professora de Llengua Catalana i Literatura a secundària i batxillerat. És membre de l'equip d'ICE des del 2024.

IOLANDA MESALLES CATENA

Llicenciada en Filologia catalana per la UdL (1997). Professora de Llengua Catalana i Literatura a secundària i batxillerat. És membre de l'equip ICE des del 2020.

ANNA RIBÓ SALA

Graduada en Filologia Catalana i Estudis Occitans per la UdL l'any 2021. Professora de Llengua i Literatura Catalanes a secundària i batxillerat des de l'any 2022. Treballa a l'Institut d'Alcarràs i és membre de l'equip ICE de la UdL des del 2023.

ALBERT ROSSELL FARRÉ

Llicenciat en Periodisme per la UAB el 1996, treballa els primers anys de la seva carrera professional en mitjans de comunicació local per després dedicar-se a la comunicació empresarial. És professor de Llengua Catalana i Literatura a ESO i Batxillerat des de 2020 i membre de l'equip ICE de la UdL des de 2024.

ESTER SIRVENT VISA

Llicenciada en Filologia Catalana a la UAB l'any 2001. Lectora de llengua catalana a la Universit  Paul Valéry de Montpellier (2001-2003). Professora de Llengua Catalana i Literatura funcionària de carrera des del 2005 a l'INS Pere Borrell on he treballat en nivells d'ESO i Batxillerat.

GEMMA TORRENT PELLISÉ

Llicenciada en Filologia catalana per la UdL el 1990. Professora de Llengua Catalana i Literatura a secundària i batxillerat. Treballa a l'Institut Joan Sol  de Torrefarrera i és membre de l'equip ICE des del 2018.

03. Materials 2n d'ESO

UNITAT DIDÀCTICA- Sé com expressar-me en cada situació A càrrec de Montse Díaz Peraire

Nivell educatiu	2n d'ESO. Matèria de Llengua i literatura Catalana.
Introducció	L'objectiu d'aquesta unitat didàctica és que els alumnes coneguin els tipus de registres lingüístics, així com les seves característiques principals, perquè els puguin identificar en diferents textos escrits i orals, i sàpiguen utilitzar el registre adequat en funció de la situació comunicativa.
Objectius específics	1. Comprendre, analitzar i identificar els tipus de registres, mitjançant textos escrits i orals, per conèixer els diferents usos de la llengua en funció de la situació o context comunicatiu.2. Reflexionar i utilitzar el registre apropiat per comunicar-se oralment i per escrit de manera adequada.3. Expressar amb respecte i claredat el coneixement i les idees pròpies tant en el treball en equip com en les intervencions orals i escrites a l'aula.

Competències específiques	Competència 2 Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure. Competència 3 Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals. Competència 4 Comprendre, interpretar i analitzar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant-ne la intenció de l'emissor, reflexionant-ne sobre el contingut i la forma i avaluar-ne la qualitat i fiabilitat, per tal de construir coneixement i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos. Competència 9 Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica.
Sabers	Comunicació -Anàlisi dels components de fet comunicatiu: grau de formalitat de la situació i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació, en situacions d'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació. Reflexió sobre la llengua -Observació i comparació de les diferències rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita atenent a aspectes sintàctics, lèxics i pragmàtics per a la millora en la comprensió i producció dels textos orals, escrits i multimodals en situacions diverses, tant personals i socials com acadèmiques.

Temporització	2 sessions d'una hora 1a sessió: Els registres lingüístics -Definició i tipus de registres (quadre explicatiu). -Preguntes i dubtes. -Activitat: treball en equip i exposició oral del resultat del treball. 2a sessió: Sé com expressar-me en cada situació -Preguntes orals sobre l'ús del registre adient en diverses situacions i textos. -Exercicis: lèxic del tipus de registres, argot juvenil i canvi d'un registre a un altre.
Desenvolupament: • Nombre de sessions • Dinàmiques • Materials i recursos necessaris (jocs, imatges, cançons, models literaris...) • Espais i gestió de l'aula (agrupament de l'alumnat)	Gestió de l'aula i dinàmica: 1a sessió • Treball en equip: A CADA TEXT, EL SEU REGISTRE. Es divideix l'alumnat en 6 grups i es reparteix a cada grup un text diferent (una còpia per a cada membre). Tots els membres l'han de llegir i en grup analitzar i assenyalar les característiques lingüístiques del text per decidir conjuntament (amb ajuda del quadre) i per escrit a quin tipus de registre correspon. A continuació, un alumne del grup llegeix en veu alta el text i la resta explica a quin tipus de registre pertany i ho argumenta. L'activitat finalitza quan tots els grups han compartit i explicat el seu text. *En total hi ha 6 grups i 6 textos (la cançó i la notícia s'escolta a classe). 2a sessió Preguntes orals per a reflexionar i debatre entre tots els alumnes. Exercicis individuals. Recursos necessaris: 1a sessió: textos del treball en equip Registre formal: • Literari: (1) poema "Podries", Joana Raspall. (2) Qualsevol text de la novel·la "Donetes", Louisa May Alcott. • Científicotècnic: (3) article "Què són les intel·ligències artificials generatives?", https://formaciooberta.eapc.gencat.cat/contingutsdelscurso/camvi/camvi_030/inici.html#que_son_les_intel_ligencies_artificials_generatives • Estàndard: (4) notícia TV3 "Alguns consells per evitar la grip", minut 2:33-4:00: https://www.3cat.cat/324/alguns-consells-per-evitar-la-grip-abans-que-arribi-el-pic-de-contagis/noticia/3330245 Registre no formal: • Col·loquial: (5) lletra de la cançó "Milionària", Rosalia, https://www.youtube.com/watch?v=88iYDvBuqpg • Vulgar: (6) text "Una conversa entre amics" (de creació pròpia).

	<u>2a sessió:</u> preguntes orals i exercicis. Material: • 1a sessió: paper, bolígrafs i l'ordinador de l'aula, amb connexió a internet, per escoltar dos textos. • 2a sessió: paper i bolígrafs.
criteris, estratègies i pautes d'avaluació	Criteris d'avaluació: • Comprendre el sentit general i la informació més rellevant dels diferents textos. • Participar de manera activa i adequada en interaccions orals a l'aula i en el treball en equip amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística. • Valorar el contingut i la forma dels textos, així com la intenció de l'emissor i els trets lingüístics principals analitzant el tipus de registre utilitzat. • Explicar, argumentar i emprar el registre adequat segons la relació entre l'emissor i el receptor, el tema, el canal i la intenció comunicativa. Estratègies i pautes d'avaluació: • Observació dels alumnes a través d'una llista de valoració (com interactuen, com ajuden, com participen en grup, com es comporten). • Exposició de l'activitat en equip: correcció oral. • Exercicis individuals: correcció oral. • Preguntes obertes (identificar els coneixements previs i comprovar els aprenentatges adquirits).

SITUACIÓ D'APRENTATGE - Noms de la literatura catalana A càrrec d'Albert Rossell i Farré

Nivell educatiu	2n d'ESO. Matèria de Llengua i Literatura Catalana.
Introducció	Noms de la literatura catalana pretén familiaritzar, entre l'alumnat d'ESO, les autores i els autors més rellevants de la nostra literatura. Per grups, les noies i els nois han d'investigar sobre un dels noms proposats, consultant fonts tant analògiques com digitals (s'intenta que l'alumnat consulti la biblioteca del centre o del municipi i que adopti criteris crítics a l'hora de buscar a la xarxa). Cada docent pot fer-se aquest material a la seva mida, és a dir, triar els noms de les escriptores i escriptors que desitja treballar a l'aula, a qualsevol nivell de l'Educació Secundària Obligatòria. En l'exemple plantejat, s'ha buscat expressament la paritat entre dones –una d'elles signava amb pseudònim masculí– i homes. La situació d'aprenentatge té un cert caire lúdic, ja que està plantejada com un final de festa de l'assignatura.
Objectius específics	1. Investigar un/a autor/a clàssic/a de la literatura catalana per ampliar la cultura i coneixements artístic-literaris de l'alumnat. 2. Crear la biografia d'un/a autor/a clàssic/a de la nostra literatura per consolidar les tècniques d'escriptura apreses durant el curs. 3. Presentar l'escriptor/a estudiat/a per millorar el fet de parlar en públic.
Competències específiques	CE 3: Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals. CE 4: Comprendre, interpretar i analitzar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals <u>reconeixent-ne el sentit global i les idees principals i secundàries</u>, identificant-ne la intenció de l'emissor, reflexionant-ne sobre el contingut i la forma d'avaluar-ne la qualitat i fiabilitat, per tal de construir coneixements i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos. CE 5: Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes. CE 6: Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma,

	avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.
Competències transversals	Competència personal i social i d'aprendre a aprendre CPSAA 3: Comprendre proactivament les perspectives i les experiències dels altres i incorporar-les al seu aprenentatge per participar en el treball en grup distribuint i acceptant tasques i responsabilitats de manera equitativa i emprant estratègies cooperatives. La SA preveu el treball cooperatiu en dos grups diferents, on cadascú té responsabilitat en pro del repte comú. CPSAA 5: Planificar objectius i desenvolupar processos metacognitius de retroalimentació per aprendre dels errors en la construcció del coneixement. Amb les rúbriques d'autoavaluació (escrita i oral), els grups prenen consciència del seu aprenentatge. Competència digital CD 1: Fer cerques avançades a Internet atenent criteris de validesa, qualitat, actualitat i fiabilitat, seleccionant-les de manera crítica i arxivant-les per recuperar i reutilitzar aquestes recerques respecte a la propietat intel·lectual. Investigacions sobre autores i autors, seguint la tècnica A FAVOR (vegeu l'annex). CD 2: Gestionar i utilitzar el propi entorn personal digital d'aprenentatge permetent construir nou coneixement i crear continguts digitals, mitjançant estratègies de tractament de la informació i l'ús de diferents eines digitals, seleccionant i configurant la més adequada en funció de la tasca i de les necessitats en cada ocasió. <i>Ús de diccionaris, correctors, PPT...</i>
Sabers	1. Tots els sabers relacionats amb el fet comunicatiu. 2. Educació literària (lectura autònoma): • Selecció d'obres variades que incloguin autores i autors de manera orientada a partir de l'exploració guiada de la biblioteca escolar i pública disponible. • Aplicació d'estratègies de mobilització de l'experiència personal i lectora que permetin establir vincles entre l'obra i aspectes de l'actualitat, així com amb altres textos i manifestacions artístiques, en l'àmbit personal i en conversa a l'aula. 3. Educació literària (lectura guiada): • Relació i comparació de textos llegits amb altres textos, amb altres manifestacions artístiques i amb noves formes de ficció en funció de gèneres, temes i tòpics.

Temporització	10 sessions, a la 3a avaluació (és la situació d'aprenentatge de tancament de curs).
Desenvolupament	Desenvolupament de la situació d'aprenentatge (SA) L'estratègia serà la del trencaclosques (Aronson, 1978), ja que es faran dos agrupaments de grup cooperatius heterogenis de quatre persones. En el primer, cada equip investigarà sobre una personalitat de la literatura catalana, n'escriran una biografia i en faran una presentació en públic davant de l'aula. Quant a les fonts de consulta per fer la recerca, queden prohibides la Viquipèdia i els enllaços patrocinats de Google i es recomanen webs com www.escriptors.cat, www.lletra.uoc.edu i www.encyclopedia.cat. Pel que fa a les fonts analògiques, són els llibres de la biblioteca del centre i de la biblioteca municipal, a més del professor. En el segon grup cooperatiu, es reuniran quatre experts –un sobre cada autor/a– per comparar les diferents èpoques de les autores i dels autors i per crear les preguntes tipus test d'un Kahoot. Es necessiten ordinadors amb connexió a internet (diccionaris, correctors, PPT, Kahoot...), a més de llibres d'escriptores i escriptors, de la biblioteca del centre o de la biblioteca municipal, per consultar-ne la biografia. Quadern del docent El docent ha de vetllar per la col·laboració en el si dels grups i, sobretot, anotar si cada persona es responsabilitza de la tasca individual per després posar-la al servei del grup. Dona feedback en cada moment, perquè l'escrit final pugui estar el màxim de bé possible. També pren nota del treball de l'alumnat d'aula d'acollida per informar-ne la professora que els avaluarà. Descripció de l'activitat d'aprenentatge, sessió per sessió 1a sessió. Explicació de la SA: s'ha d'escrivir una biografia d'unes 600 paraules, amb context històric o artístic, vida del personatge, principals obres i bibliografia i fonts de consulta. Creació dels primers grups heterogenis de quatre persones i assignació d'autors/es. Tria de les fonts de consulta. Assignació de tasques individuals. S'han triat nou autors, vuit autores i una escriptora que va signar amb pseudònim d'escriptor. ◦ Autors: Ramon Llull, Bernat Metge, Ausiàs March, Joanot Martorell, Àngel Guimerà i Jorge, Jacint Verdaguer i Santaló, Narcís Oller i Moragas i Josep Pla i Casadevall i Quim Monzó i Gómez. ◦ Autores: Lola Anglada i Sarriera, Mercè Rodoreda i Gurguí, Maria Aurèlia Campmany i Farnés, Teresa Pàmies i Bertran, Isabel-Clara Simó i Monllor, Montserrat Roig i Fransitorra, Maria Mercè Marçal i Serra i Najat El Hachmi.

Autora que signava com a autor: Víctor Català, és a dir, Caterina Albert i Paradís.

- 2a. Consulta de fonts i anotació d'idees.
- 3a. Posada en comú de les idees. Esborrany del text.
- 4a. Escriptura de la biografia i cohesió de les diferents parts elaborades per cadascú del grup.
- 5a. Bibliografia i fonts de consulta. Esbós del PPT.
- 6a. PPT de cada grup. Creació de la rúbrica de coavaluació de l'activitat oral per part de tota la classe.
- 7a. Quatre presentacions orals.
- 8a. Dues presentacions restants. Creació dels grups heterogenis d'experts.
- 9a. Posada en comú d'escriptores i escriptors i comparació d'èpoques. Invenció de cinc o sis preguntes per grup per al Kahoot.
- 10a. Kahoot amb les preguntes que han aportat els diferents grups d'experts. Reflexions finals conjuntes: Per què escriuen els autors i les autores? Canviaries la teva identitat (gènere) per triomfar com a escriptor/a? Es pot triomfar si escrius en una llengua que no és la materna? Es pot viure de la literatura? Es pot viure de l'escriptura? És una mena de cloenda de curs, abans de la setmana del crèdit de síntesi.

Mesures i suports universals

Codocència (si hi ha la possibilitat).

Tractament dels vectors

Aprenentatge competencial: els aprenentatges d'expressió escrita i d'expressió oral es poden aplicar en múltiples contextos.

Perspectiva de gènere: s'ha buscat intencionadament el mateix nombre d'autores i autors i una d'elles és Víctor Català, Caterina Albert. També s'han presentat totes les escriptores i els escriptors, volgutament, amb tots dos cognoms –quan ha estat possible– per posar en valor les mares.

Universalitat del currículum: el disseny és universal i hi té accés tot l'alumnat de 2n.

Qualitat de l'educació de les llengües: es posa l'accent en el coneixement d'autores i autors i èpoques perquè l'alumnat tingui més elements per valorar futures al llarg de la seva vida lectora.

Ciutadania democràtica i consciència global: han après a treballar en grups cooperatius heterogenis. Cadascú tenia una tasca assignada i després la cedia al grup per assolir l'objectiu comú.

Benestar emocional: l'alumnat que ho passa malament en parlar en públic, s'ha sentit acompanyat pel grup. En la mesura que l'activitat és un èxit, tothom se sent satisfet i bé.

Avaluació	Criteris d'avaluació per a l'Objectiu 1 Aplicar estratègies de cerca (localització, selecció i contrast, en diferents fonts, incloses les digitals... (basat en el criteri 6.1). Elaborar treballs d'investigació i comunicar de forma creativa i respectant els drets de la propietat intel·lectual, els resultats d'un procés de recerca grupal... (basat en el criteri 6.2). Objectiu 2 Planificar la redacció de textos escrits senzills, atesa la situació comunicativa, destinatari, propòsit i canal... (basat en el criteri 5.1). Incorporar procediments bàsics per enriquir els textos... (5.2). Objectiu 3 5. Realitzar narracions i exposicions orals senzilles amb diferents graus de planificació sobre temes d'interès... (basat en el criteri 3.1). 6. Participar de manera activa i adequada en intervencions orals informals i formals i en el treball en equip, amb actituds d'escolta activa i cortesia lingüística... (basat en el criteri 3.2). Les biografies escrites per cada grup s'avaluaran amb la rúbrica d'expressió escrita que habitualment utilitza el docent. La nota final de cada alumne pot ser diferent de la dels seus companys i companyes de grup, ja que el docent haurà hagut d'anotar el treball de cada estudiant en el primer grup heterogeni. Les presentacions orals en grup seran avaluades amb la rúbrica de coavaluació creada per part de tota la classe, tenint en compte els criteris anomenats més amunt. La nota final de cada estudiant pot ser diferent de la de la resta del grup, en funció de les anotacions del docent. Les aportacions al Kahoot s'han d'entendre com un fi de festa del curs i, per tant, no s'avaluaran.
Annex	<u>Mètode A FAVOR per a la recerca a internet</u> Mètode A.F.A.V.O.R., basat en els criteris de fiabilitat creats per l'Anna Jiménez, biòloga i professora de Biologia i Geologia, en el seu treball de màster. <u>Traslladem a l'alumnat la següent pregunta:</u> Un cop descartada la Viquipèdia i els continguts patrocinats a Google, esteu a favor o en contra d'incorporar la informació apareguda en aquesta web a la vostra recerca? Hi heu d'estar A.F.A.V.O.R.

MÈTODE "A FAVOR" TEST DE FIABILITAT D'UN CONTINGUT TROBAT A INTERNET (PER A L'ALUMNAT DE L'ESO)		
A	Autoria	El post està signat per algú? Qui és? Quina professió té? Què en diu l'altra gent d'ell/a? Ens mereix prou confiança?
F	Fonts d'informació	Quines fonts d'informació emprades per escriure la publicació? És àmplia la bibliografia i està ben citada? Els enllaços ens porten a llocs fiables?
A	Actualització	Se sap quan va escriure el post? Han canviat molt les coses des de llavors?
V	Valoració i comentaris	Està ben valorat l'article? Té més comentaris d'aprovació que de crítics? Penseu que la valoració i els comentaris també es poden manipular...
O	Objectiu del post i del lloc web on apareix	Quin propòsit té el post? És comercial, divulgatiu, personal...? Si és un contingut patrocinat a Google, segur que té una finalitat comercial. Si l'article conté publicitat vol dir que l'empresa o organisme d'aquest domini no té prou diners per finançar la web. Ens en refiem?
R	Renom de l'organisme (domini)	Quin prestigi té l'organització del domini? Té un interès públic o privat? Les persones que en formen part són de confiança? Ens en fiem?
Autor: Albert Rossell a partir de Jiménez (2021)		

Bibliografia	ARONSON, E. et al. (1978). The Jigsaw Classroom. Beverly Hills, California. Sage Publications. JIMÉNEZ, A. (2021). Dificultats en la selecció de fonts web per treballar ciències. Criteris de fiabilitat i reptes. [Treball de final de màster, Universitat Autònoma de Barcelona].

04. Materials 3r d'ESO

ENGANXATS A LES SÈRIES A càrrec de Iolanda Messalles	
Nivell educatiu	3r ESO
Objectius específics	La situació d'aprenentatge es basa en les sèries i pel·lícules per introduir el gènere de la narrativa audiovisual, la lectura dramatitzada i el guió com a text escrit. Els estudiants hauran de confeccionar una seqüència d'una sèrie televisiva.
Competències específiques	Competència específica 4 Comprendre, interpretar i analitzar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals (guions literaris amb posterior lectura dramatitzada), reconeixent-hi el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, per tal de construir coneixement i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos. Competència específica 5 Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència, cohesió; aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició; amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma, i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes. Competència específica 8 Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni propi i universal (guió literari amb lectura dramatitzada), utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals, per establir vincles entre textos diversos que permetin conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats de gaudir de la literatura i crear textos d'intenció literària.

	Competència específica 9 Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica.
Sabers	COMUNICACIÓ Els gèneres discursius • Detecció, anàlisi i ús de gèneres discursius de l'àmbit social, parant especial atenció a les xarxes socials i els mitjans de comunicació. Anàlisi de la imatge i els elements paratextuals dels textos icònic-verbals i multimodals. Processos • Interacció oral i escrita de caràcter informal. Prendre i deixar la paraula. Cooperació conversacional i cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes, en el context de l'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació, incloses les xarxes, i en les activitats acadèmiques. • Comprensió del sentit global del text oral i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. La intenció de l'emissor. Valoració de la forma i el contingut del text, en el context de l'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació. • Comprensió del sentit global del text escrit i relació entre les parts. La intenció de l'emissor. Valoració de la forma i el contingut del text, en el context de l'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació. • Planificació, redacció, revisió i edició en diferents suports de textos escrits. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics • Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos. • Ús dels signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit; relació que tenen amb el significat. Educació literària Lectura guiada • Relació i contrast entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Anàlisi dels efectes dels seus recursos expressius en la recepció. • Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos orals, escrits o multimodals, amb altres manifestacions artístiques i amb les noves formes de ficció.

	• Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos atenent als processos de comprensió, apropiació i oralització implicats. • Creació de textos a partir de l'apropriació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.) en el context de l'expressió dels sentiments, emocions i experiències pròpies.
Temporització	6 sessions
Desenvolupament	Motivació inicial Es planteja una situació que desperta l'interès dels estudiants i amb la qual poden sentir-se identificats: estan mirant un episodi de la seva sèrie preferida i se'ls proposa crear una seqüència que continuï un final sobtat. Contextualització i significat L'activitat d'aprenentatge parteix d'una escena habitual que els alumnes reconeixen fàcilment (mirar una sèrie en streaming i, de cop, perdre la connexió) i s'estableix una connexió amb la tecnologia i la sostenibilitat. Es llegeix la situació problema i es promou la conversa sobre vivències similars. Activació i coneixement previ Per activar els coneixements que l'alumnat ja posseeix, es proposa la lectura de la situació problema i es fomenta la seva implicació. A través de preguntes de reflexió es genera una conversa a l'aula. Aquesta interacció es pot ampliar amb una breu recollida d'informació sobre les sèries o els gèneres més seguits entre els companys del grup. Investigació i informació Què fa que una història sigui bona? L'alumnat ha de seleccionar sèries adequades a la seva edat i resumir-les en una sola oració. Alguns exemples podrien ser: • Stranger Things: Un grup d'amics descobreix misteris sobrenaturals i laboratoris secrets a la seva ciutat. • Merlí: Un professor de filosofia estimula els seus alumnes a pensar per si mateixos mentre enfronten dificultats personals. • Anne with an E: Una nena òrfena, amb molta imaginació i optimisme, s'adapta a la seva nova vida a Green Gables.

Anàlisi de temes i públic destinatari

Després d'escollir diverses sèries, l'alumnat n'ha d'examinar els temes principals per veure si coincideixen. Moltes produccions juvenils tracten sobre temàtiques com l'amistat, el desenvolupament personal, els conflictes familiars o l'autoacceptació. També han d'identificar a quin públic s'adreça cada sèrie (infants, adolescents, joves o adults), segons el seu contingut.

Anàlisi dels conflictes i la seva rellevància

Les trames de moltes sèries giren al voltant de conflictes com:

- Relacions d'amistat i sentimentals
- Problemes familiars
- Creixement personal
- Pressió social i acadèmica
- Acceptació de la diversitat
 - L'alumnat ha de pensar per què aquests temes són tan recurrents i com afavoreixen la connexió emocional amb els espectadors.

Reflexió sobre els personatges

Cal analitzar els personatges i entendre els seus rols:

- Protagonistes: Els personatges centrals, com Eleven (Stranger Things) o Merlí.
- Secundaris: Personatges que aporten al desenvolupament de la història, com Dustin o Pol Rubio.
- Tipificats: Arquetips com el millor amic fidel o el rival, que estructurin el relat.

Com es redacta un guió literari?

1. Elements del guió

L'alumnat ha de reconèixer i definir les parts essencials d'un guió:

- Capçalera de l'escena: Indica on passa, si és de dia o nit i si és en un interior o exterior.
- Descripció de l'acció: Detalla els moviments i accions dels personatges.
- Diàlegs: Parlaments dels personatges, precedits pel seu nom en majúscules.
- Acotacions: Indiquen com es diu el diàleg o què fa el personatge mentre parla.

2. Gènere cinematogràfic

- Els estudiants han de determinar si el guió s'inscriu en un gènere concret (comèdia, drama, ciència-ficció...) i justificar-ho a partir de la trama.

3. Personatges a l'escena

Es compta el nombre de personatges presents, si tots tenen parla o si alguns només apareixen visualment, i s'analitza el seu paper en el desenvolupament.

4. Construcció dels personatges

A partir del guió, s'ha d'imaginar com són físicament i psicològicament, interpretant accions, maneres de parlar i expressions.

5. Públic destinatari

Els alumnes han de determinar a quin segment de públic es dirigeix la sèrie (nens, joves, adults) segons el llenguatge, els temes i el to narratiu.

6. Forma i estructura de l'escena

Cal establir si l'escena forma part de la introducció, el desenvolupament o la conclusió, tenint en compte el contingut.

7. Temps i espai narratiu

Mitjançant el guió, cal deduir l'escenari on es desenvolupa l'acció, així com el moment temporal (època, hora del dia).

8. Lectura de les acotacions

Es treballa la funció de les acotacions com a suport descriptiu per entendre millor l'escena.

9. Llenguatge de les acotacions

A partir de preguntes dirigides, es reflexiona sobre l'ús d'adjectius i complements que enriqueixen la descripció.

10. Representació sonora i visual

S'analitza com es descriuen els sons i les accions visuals en el guió, recollint-ne exemples.

11. Onomatopeies

Es crea una llista d'onomatopeies apropiades per incorporar-les en el guió que es vol escriure.

12. Punts suspensius

S'explora l'ús dels punts suspensius en les frases per escollir l'interpretació més adient segons el context.

13. Format del diàleg

Es compara la manera com es presenten els diàlegs en un guió respecte a un text narratiu.

14. Sons de la grafia "s"

Es practica l'ús correcte de les grafies "s" i "ss" per evitar errors ortogràfics i de pronunciació.

15. Comparació entre tipus de guions

Es comparen els guions cinematogràfics amb els literaris o teatrals per identificar similituds i diferències.

16. Interpretació i enregistrament

Es proposa escoltar una versió gravada de l'escena per contrastar-la amb la interpretació inicial que n'havien fet.

Aquest enfocament permet a l'alumnat aprofundir en el coneixement del llenguatge audiovisual i aplicar-lo de manera pràctica.

	Síntesi Ara et toca a tu: converteix-te en guionista Els alumnes han de crear el guió literari d'una escena que doni continuïtat a l'acció d'un capítol de <i>Merlí</i> treballat prèviament durant la situació d'aprenentatge. L'activitat es divideix en quatre etapes: primer, es planifica l'escena; després, es redacta el guió literari; tot seguit, es fa una revisió del text; i, finalment, es realitza una lectura dramatitzada, que es repetirà diverses vegades amb rotació de rols entre els participants. Com a tancament, es comparteixen tots els guions en una posada en comú. Els estudiants poden utilitzar una graella de verificació per assegurar-se que han inclòs tots els components necessaris.
Criteris, estratègies i pautes d'avaluació	Comprensió i reconeixement de les parts del guió <i>Objectiu:</i> Que l'alumnat sigui capaç d'identificar amb precisió les diferents parts d'un guió literari: l'encapçalament de l'escena, la descripció de l'acció, els diàlegs i les acotacions. <i>Criteris d'avaluació:</i> • Reconeix correctament tots els components del guió. • Explica amb claredat la funció de cada element. • Estableix la relació entre les parts del guió i l'estructura narrativa (inici, desenvolupament i desenllaç). <i>Instrument:</i> Rúbrica amb diferents nivells de domini. Estudi del gènere i del destinatari <i>Objectiu:</i> L'alumnat ha de ser capaç de determinar el gènere del guió i identificar el seu públic destinatari, tot argumentant-ne la tria. <i>Criteris d'avaluació:</i> • Justifica adequadament el gènere cinematogràfic escollit. • Defineix el públic al qual s'adreça el guió mitjançant una anàlisi de temes, llenguatge i estil narratiu. <i>Instrument:</i> Qüestionari o prova escrita. Caracterització dels personatges <i>Objectiu:</i> L'alumnat ha de detectar el nombre de personatges en l'escena i descriure'ls segons el guió. <i>Criteris d'avaluació:</i> • Diferencia entre personatges protagonistes i secundaris. • Fa una descripció precisa de les seves característiques físiques i psicològiques. <i>Instrument:</i> Fitxa d'anàlisi de personatges.

Deducció de l'espai i del temps narratiu

Objectiu: Identificar el context espacial i temporal on transcorre l'escena, a partir de pistes textuais.

Criteris d'avaluació:

- Formula hipòtesis fonamentades sobre l'espai i el moment de l'acció.
- Relaciona indicis textuais amb la seva interpretació del context.

Instrument: Qüestionari de reflexió

Anàlisi del llenguatge propi del guió

Objectiu: Reflexionar sobre els elements lingüístics específics d'un guió: acotacions, signes de puntuació, onomatopeies, etc.

Criteris d'avaluació:

- Explica la funció de les acotacions dins el relat.
- Identifica correctament l'ús de punts suspensius i d'onomatopeies.
- *Instrument:* Exercicis pràctics d'anàlisi del llenguatge.
-
- Producció escrita del guió
- *Objectiu:* Posar en pràctica els coneixements adquirits per redactar un guió original.
- *Criteris d'avaluació:*
- Respecta l'estructura pròpia del guió cinematogràfic.
- Utilitza adequadament les acotacions i les descripcions.
- Redacta diàlegs coherents i adequats als personatges i a la situació.

Instrument: Rúbrica d'elaboració de guió.

Expressió oral i interpretació escènica

Objectiu: Llegir i interpretar un guió tenint en compte aspectes com la dicció, la prosòdia i l'expressivitat.

Criteris d'avaluació:

- Llegeix amb fluïdesa i intenció.
- Modula la veu segons el caràcter del personatge i la situació.

Instrument: Observació directa i coavaluació entre iguals.

Correcció ortogràfica i fonètica

Objectiu: Consolidar l'ús correcte de les grafies "s" i "ss" i evitar errors tant ortogràfics com de pronunciació.

Criteris d'avaluació:

- Distingeix amb claredat els sons de la "s" sorda i sonora.
- Escriu adequadament les paraules amb "s" i "ss".

Instrument: Dictat reflexiu i activitats pràctiques.

Comparació entre diferents formats narratius
Objectiu: Analitzar similituds i diferències entre el guió cinematogràfic i altres tipus de textos com la novel·la o l'obra teatral.

Criteris d'avaluació:

- Identifica elements comuns i divergents entre els diferents formats.
- Argumenta les seves observacions amb exemples concrets.

Instrument: Taula comparativa i debat guiat.

Modalitats d'avaluació

- Autoavaluació: L'alumnat reflexiona de manera crítica sobre el seu propi procés d'aprenentatge i les dificultats trobades.
- Coavaluació: Els companys valoren mútuament les interpretacions i ofereixen retroalimentació sobre la lectura dels guions.
- Avaluació docent: El professorat avalua a partir d'observacions, rúbriques i proves escrites.

Aquest plantejament metodològic permet a l'alumnat no només aprofundir en la comprensió del guió cinematogràfic, sinó també desenvolupar competències transversals com la lectura crítica, l'expressió escrita i oral, la capacitat d'anàlisi i la creativitat.

UNITAT DIDÀCTICA CARTES IMPERTINENTS

A càrrec d'Ester Sirvent Visa

Nivell educatiu	3r ESO
Objectius específics	• Reconèixer de les característiques pròpies del gènere epistolar.• Reflexionar sobre els contextos en què s'utilitza el gènere epistolar.• Analitzar altres usos del gènere epistolar (la carta oberta, la correspondència com a font de coneixement literari, la carta literària)• Aprendre i entendre què és un arquetipus• Aproximar l'alumnat a la lectura i anàlisi de les Cartes impertinents de Maria Aurèlia Capmany• Recrear i una carta impertinent
Competències específiques	Competència 4 • Comprendre, interpretar i analitzar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals reconeixent-ne el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant-ne la intenció de l'emissor, reflexionant-ne sobre el contingut i la forma i avaluar-ne la qualitat i fiabilitat, per tal de construir coneixement i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos. Competència 5 • Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes. Competència 8 • Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni propi i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals, per establir vincles entre textos diversos que permetin conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats de gaudir de la literatura i crear textos d'intenció literària.

Sabers

Comunicació:

Aplicació d'estratègies de producció, comprensió i anàlisi crítica de textos orals, escrits i multimodals de diferents àmbits amb atenció conjunta als aspectes següents:

- Context: components de fet comunicatiu
 - Anàlisi dels components de fet comunicatiu: grau de formalitat de la situació i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació, en situacions d'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació.
- Processos:
 - Comprensió del sentit global del text escrit i relació entre les parts. La intenció de l'emissor. Detecció i rebuig d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text, en el context de l'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació, incloses les xarxes, i en les activitats acadèmiques.
 - Planificació, redacció, revisió i edició en diferents suports de textos escrits. Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc., en el context de l'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació, incloses les xarxes, i en les activitats acadèmiques
- Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics
 - Reconeixement, anàlisi i ús discursiu, en el context de l'aula, de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació, incloses les xarxes, i en les activitats acadèmiques, dels elements lingüístics amb especial atenció a l'expressió de la subjectivitat en textos de caràcter expositiu i argumentatiu; la identificació i ús de les variacions de les formes díctiques (fórmules de confiança i cortesia) en relació amb situacions de comunicació diverses; recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació; procediments explicatius bàsics: l'aposició i les oracions de relatiu; mecanismes de cohesió: connectors textuais distributius, d'ordre, contrast, explicació, causa, conseqüència, condició i hipòtesi; mecanismes de referència interna, gramaticals i lèxics

(nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte); coherència de les formes verbals en els textos; correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions, i en el discurs relatat.

- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital per a la correcció i millora dels textos.

Educació literària

- Lectura autònoma
 - Expressió de l'experiència lectora i de diferents formes d'apropiació i recreació dels textos llegits, en el context personal i social (converses a l'aula).
 - Aplicació d'estratègies de mobilització de l'experiència personal, lectora i cultural que permetin establir vincles de manera argumentada entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, així com amb altres textos i manifestacions artístiques.
- Lectura guiada
 - Lectura d'obres rellevants del patrimoni literari nacional i universal i de la literatura actual inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que incloguin la presència d'autores i autors, en el context de l'aula i de l'entorn proper, i que permetin fer la transferència a altres situacions de caràcter literari i cultural amb vincles amb la pròpia vida. Gèneres: novel·la, narració breu, teatre, poesia, etc. Temes: amor, amiat, mort, viatge, etc. Tòpics: carpe diem, tempus fugit, locus amoenus, captatio benevolentiae, ubi sunt, etc.
 - Aplicació d'estratègies per interpretar obres i fragments literaris a partir de la integració dels diferents aspectes analitzats i atenent els valors culturals, ètics i estètics presents en els textos, així com la lectura amb perspectiva de gènere.
 - Indagació al voltant de les obres llegides que promoguin l'interès per construir la interpretació de les obres i establir connexions entre textos.
 - Creació de textos a partir de l'apropiació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.) en el context de l'expressió dels sentiments, emocions i experiències pròpies.

Temporització	8 sessions
Desenvolupament: • Nombre de sessions • Dinàmiques • Materials i recursos necessaris (jocs, imatges, cançons, models literaris...) • Espais i gestió de l'aula (agrupament de l'alumnat)	SESSIÓ 1 Per trencar el gel: • Alumnes en grup gran: S'avança que es parlarà de la carta. L'alumnat té 5 minuts per apuntar a la llibreta totes les idees que se'ls acudeixin relacionades amb aquest concepte. • Es fa una posada en comú de les idees: es pot fer servir un padlet o fer-la a la pissarra. S'esporga i sintetitza conjuntament fins a tenir 10 idees. • L'alumnat es posa en petits grups 10 minuts: cada grup rep una imatge. L'alumnat nomenarà un portaveu i cada grup pluja d'idees farà una pluja d'idees relacionada amb la imatge que li ha tocat. • Al cap de deu minuts el professor avisa • Cada grup té cinc minuts per decidir quines són les cinc idees més significatives que es desprenen de la seva imatge. • Es posen en comú les idees extretes per cada grup: es pot fer mitjançant un padlet o a la pissarra. L'alumnat les copiarà a la llibreta 10 minuts. • El professorat demanarà que per al proper dia es faci una fitxa a partir de les idees que han sorgit a classe (temps: 20 minuts, execució individual, format: fitxa Bristol). La fitxa ha de contenir: • Definició de què és una carta • Llista dels usos o finalitats que pot tenir • Breu esquema de l'estructura que ha de tenir • Llista en què es recullin almenys 8 exemples de tipus de carta. • Resposta a la pregunta: Creus que la carta és un gènere vigent a dia d'avui? Argumenta la teva resposta. SESSIÓ 2: • Es dediquen 10 minuts a fer una represa de la sessió anterior. A partir de la posada en comú de les idees recollides a les fitxes es fa una proposta conjunta de fitxa completa cooperativa. Es penjarà a l'EVA. • S'aprofundeix en els contextos en què a dia d'avui es fa servir la carta: Debat a partir de la pregunta de la fitxa: creus que la carta és un gènere vigent? • Format: debat

- Es nomenen un moderador i un secretari
- Es fan dos grups:
- Durant 20 minuts un grup ha de pensar arguments i contraarguments a favor de l'ús de les cartes i l'altre grup buscarà arguments i contraarguments en contra de l'ús de les cartes.
- 20 minuts d'execució del debat: El moderador ha de vetllar perquè es respectin els torns de paraula (si no ho fan ensenyaran targeta vermella; tres targetes vermelles suposen la finalització del debat) i no es facin servir discursos fallaciosos (targeta groga; amb sis fallàcies es posa fi al debat).
- El secretari anota els arguments de cada equip així com els acords o consensos als quals s'hagi pogut arribar.
- Es dediquen els deu darrers minuts de classe a redactar conjuntament un document amb les conclusions del debat.
- Es demana que a casa es pensi un context en què seria clarament avantatjós escriure una carta abans que fer servir qualsevol altre mitjà de missatgeria.

SESSIÓ 3:

- Altres cartes: Es reprenen les reflexions de la sessió anterior i s'anuncien tres models de carta més, la carta oberta, la correspondència com a font de context literari i la carta literària.
- Pluja d'idees: què en sabem (individual 5' i per parelles 5')
- S'expliquen les característiques de la carta oberta
- Es reparteix el document 1: es deixen deu minuts per a lectura individual (es demana que se subratllin els mots que no s'entenen o les referències que no són compartides) i es comenta en gran grup per aclarir-ne el vocabulari.
- Es deixen 20 minuts per respondre aquestes preguntes: Com sabem que és una carta oberta? Per què? A qui s'adreça l'emissor? Quina intencionalitat té? Es tracta d'un text objectiu o subjectiu? Raona la resposta amb exemples extrets del text. Quins recursos retòrics fa servir l'emissor al text? Quina finalitat pretenen?
- Es destinen 10 minuts a explicar què és la ironia. Es demana que els alumnes busquin exemples d'ironia i es comenten en veu alta.
- Es guia la conclusió de l'humor com a recurs retòric de distanciament.

SESSIÓ 4:

- Es refresquen coneixements de la sessió anterior (pluja d'idees a la pissarra o padlet). Es presenta la carta com a font primària per construir saber literari.
- Es treballen les cartes que trobareu al corpus de textos de referència per a la sessió 4.
- Lectura individual: 10'
- Aclariments de vocabulari i sentit: 10'
- Rellegiu la carta atentament: A quin any s'escriu la carta de Miquel Martí i Pol? Quina era la situació del país en aquell moment? Busca tres exemples al text que exemplifiquin la duresa del moment històric. A què es dedica un censor? Expliqueu per què Martí i Pol hi fa referència.
- Llegiu la carta d'Agustí Bartra: Des d'on està escrita? Per què?
- Aclariments contextuais i de vocabulari.
- Resumiu en cinc línies la primera carta.
- Expresseu en cinc línies de quina manera complementa la carta de Bartra la de Martí i Pol.
- Exercici per casa:
- Text expositiu de 200 paraules titulat: "Com la lectura de cartes entre literats pot enriquir l'experiència del lector"

SESSIÓ 5: La carta com a objecte literari

- Fins ara s'ha observat cartes que tenien una finalitat eminentment comunicativa, per bé que s'ha pogut comprovar que algunes d'elles estan escrites utilitzant recursos retòrics propis dels textos literaris i d'altres serveixen com a font primària per entendre el context de producció – recepció de textos literaris. La carta, però, també s'ha fet servir com a un gènere literari propi.
- Llegiu el text que es planteja a l'apartat corpus de textos.
- Resolució de dubtes i referents
- Analitzeu la situació comunicativa del text
- Busqueu al text trets propis de la carta
- Es podria dir que aquest és un text literari? Argumenta la resposta
- Quina finalitat té aquest text?
- Fes una breu descripció de com és l'emissora del text i com és la receptora.
- Debateu a classe: Creieu que aquest text seguirà essent vigent d'aquí a cent anys: Per què?
- Poseu en comú les idees en un padlet o a la pissarra.

SESSIÓ 6: Què és un arquetip?

- Materials de treball a l'annex.
- Pluja d'idees què creieu que és un arquetip? En podríeu posar exemples?
- Mireu el material de referència: Llegint el significat que dona el diccionari, podríeu donar exemples d'arquetip?
- Mireu la imatge: "La pija i la quinquí" són dos arquetips.
- Poseu-vos per parelles i feu una llista el més llarga possible d'arquetips que us siguin familiars i doneu tres adjectius per a cadascun d'ells: Els adjectius no poden incloure insults ni desqualificacions.
- Poseu els arquetips en comú amb el grup classe.
- Creieu que els arquetips donen personatges versemblants? Per què?

SESSIÓ 7: Cartes impertinents

- A Cartes Impertinents, Maria Aurèlia Capmany utilitza el gènere epistolar i la figura de l'arquetip per exposar injustícies patides per les dones i fer reivindicacions feministes.
- Repartiu-vos en 4 grups i que cada grup llegeixi una carta de les que trobarà a l'apartat material de suport presentat als annexos.
- Reflexioneu sobre les qüestions que s'hi plantegen.
- Elaboreu un pòster per tal de presentar les conclusions que heu tret als vostres companys.

SESSIÓ 8: Presentació dels pòsters

- Cada grup haurà de presentar davant els companys el pòster elaborat a partir de les conclusions extretes del treball previ.

SESSIÓ 9: Escriptura de les cartes impertinents

- Cadascú revisarà els documents del portafoli en què s'ha anat treballant al llarg de tota la situació.
- Es posarà èmfasi en tots aquells documents que han servit per avaluar el progrés.
- Cada alumne haurà d'escriure una carta impertinent d'unes 200 paraules. Caldrà fer servir la fórmula de la carta i utilitzar dos estereotips com a interlocutors.

criteris, estratègies i pautes d'avaluació	Tota la Situació d'aprenentatge es portarà a terme en un portafoli. Sessió 1: Les estratègies apareixen detallades als procediments. El document que servirà per avaluar l'adquisició de coneixements és la fitxa Bristol (Diari d'aprenentatge 1) Sessió 2: Recull de les conclusions del debat en una fitxa Bristol (Diari d'aprenentatge 2) Sessió 3: Elaboració d'una check list indicant quines són les característiques de tot tipus de cartes i assenyalant específicament aquelles que corresponen a la carta oberta. La check lists'elaborarà en una fitxa Bristol (Diari d'aprenentatge 3) Sessió 4: Elaboració d'una fitxa Bristol amb les conclusions extretes de les lectures (Diari d'aprenentatge 4) Correcció per parelles de dos escrits aleatoris mitjançant la rúbrica que consta a l'apartat annexos. Sessió 5: Elaboració d'una check list indicant quines són les característiques de tot tipus de cartes i assenyalant específicament aquelles que corresponen a la carta literària. La check lists'elaborarà en una fitxa Bristol (Diari d'aprenentatge 5) Sessió 6: Elaboració d'una fitxa Bristol amb les conclusions compartides a classe sobre els arquetips (Diari d'aprenentatge 6) Sessió 7: Revisió i regulació a partir de les notes del Diari d'aprenentatge. El professor porta a terme observació sistemàtica. Sessió 8: Avaluació de l'expressió oral (per grups) amb la rúbrica que consta a l'Annex. El professor també fa servir la mateixa rúbrica. La qualificació resultant serà (40% la mitjana de qualificacions dels companys i 60% qualificació del professor) Sessió 9: Regulació del procés d'escriptura amb el diari d'aprenentatge i avaluació per part del professor amb la rúbrica (Expressió escrita).

05. Materials 4t d'ESO

UNITAT DIDÀCTICA- Artistes del videopoema! A càrrec d'Anna Ribó Sala

Nivell educatiu	4t d'ESO. Matèria de Llengua i literatura catalanes.
Introducció	Artistes del videopoema! Aquesta situació d'aprenentatge pretén treballar el moviment avantgardista i els autors més representatius d'aquesta tendència. En cada sessió es vol aprofundir en un autor en concret i treballar el seu estil literari. Finalment l'alumnat haurà de crear un videopoema fent ús de les eines digitals.
Objectius específics	1. Reconèixer els principals moviments de la poesia d'avantguarda en la literatura catalana i europea, identificant les característiques essencials d'aquests corrents, com el futurisme, el dadaisme i el surrealisme.2. Identificar els autors més rellevants que van fer ús de la poesia visual, tant en el context europeu com en la literatura catalana, destacant figures com Joan Brossa, Josep Maria Junoy i Guillem Viladot i els seus principals recursos i tècniques.3. Descriure i analitzar diferents peces de poesia visual, observant com les imatges, les paraules i les formes es combinen per generar un significat més enllà del text convencional.4. Compondre produccions artístiques originals i creatives, aplicant les tècniques de la poesia d'avantguarda i utilitzant elements visuals i tipogràfics per expressar missatges de manera innovadora.

**Competències
específiques**

Competència específica 2.

Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure.

Competència específica 3.

Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals.

Competència específica 4.

Comprendre, interpretar i analitzar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals reconeixent-ne el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant-ne la intenció de l'emissor, reflexionant-ne sobre el contingut i la forma i avaluar-ne la qualitat i fiabilitat, per tal de construir coneixement i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos.

Competència específica 6.

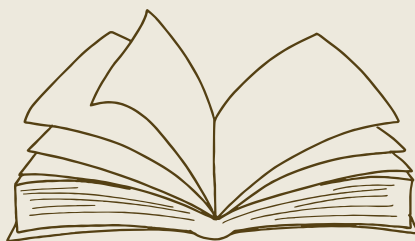
Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític, personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.

Competència específica 7.

Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni propi i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals, per establir vincles entre textos diversos que permetin conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats de gaudir de la literatura i crear textos d'intenció literària.

Sabers	• Comprensió del sentit global del text oral i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. • Interacció oral i escrita de caràcter informal. Prendre i deixar la paraula. Cooperació conversacional i cortesia lingüística. • Planificació i recerca d'informació, textualització i revisió en la producció oral formal. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. • Cerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió de manera creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. Utilització de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars. • Relació i contrast entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Anàlisi dels efectes dels seus recursos expressius en la recepció. • Aplicació d'estratègies d'utilització d'informació sociohistòrica, cultural i artística bàsica que permetin construir la interpretació de les obres literàries. • Creació de textos a partir de l'apropiació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.) en el context de l'expressió dels sentiments, emocions i experiències pròpies.
Temporització	5 sessions d'una hora
Desenvolupament: • Nombre de sessions • Dinàmiques • materials i recursos necessaris (jocs, imatges, cançons, models literaris...) • Espais i gestió de l'aula (agrupament de l'alumnat)	Activitats inicials La primera part de la sessió se centra en l'explicació teòrica de les 30' Què en sabem? avantguardes europees - origen, manifestos, característiques, subcorrents, àmbits artístics, etc.-, posant especial atenció a la poesia visual i els principals autors que s'adhereixen al moviment. La sessió es farà amb el suport de la presentació "Les avantguardes". A la segona part de la sessió, l'alumnat farà una activitat grupal - equips de 5- en què hauran de realitzar la traducció de cinc poemes visuals provinents de diferents països d'Europa. Aquesta activitat està recollida dins la presentació.

	Activitats de desenvolupament En primer lloc, s'explica la <u>infografia dedicada a Josep Maria Junoy</u>, precursor de la poesia visual. La darrera mitja hora es fa una explicació del recorregut vital i l'<u>obra poètica de Joan Salvat-Papasseit</u>. S'han de fer les activitats proposades en les infografies. S'explica la infografia dedicada a <u>Guillem Viladot</u> i la darrera mitja hora es destina explicar la vida i l'obra de Joan Brossa. Cal fer les activitats proposades en la infografia. Activitats d'estructuració El professorat reparteix poemes avantguardistes i l'alumnat haurà de contestar les preguntes que es proposen. Activitats d'aplicació S'explica l'objectiu de l'activitat final: crear un videopoema. Els requisits: • El vídeo ha de transmetre el significat del poema. • S'ha de recitar el poema amb una correcta vocalització, to, ritme i expressivitat. • El vídeo ha d'estar en format horitzontal i ha de ser de màxim dos minuts. • El vídeo s'ha de lliurar el mateix dia de la presentació grupal, penjant- lo al drive. Tot seguit, el professorat explica com es durà a terme la presentació del poema i com s'estructuraran les següents sessions i la finalitat d'aquestes. Finalment, s'explicarà el tipus d'avaluació: per una banda, els criteris de l'avaluació de les docents i, per l'altre, els criteris de la coavaluació.
Criteris, estratègies i pautes d'avaluació	MESURES I SUPORTS UNIVERSALS Codocència: Suport d'un segon professor en totes les sessions que s'imparteixen. Diferents activitats avaluatives: s'avalua el procés d'aprenentatge no només el producte final. Adaptacions: Es fan les adaptacions pertinents per aquell alumnat que ho requereixi. Treball en grup: Es prioritza el treball en grup.

06. Materials 1r de Batxillerat

UNITAT DIDÀCTICA- Una mà de contes A càrrec de Carlota Camarasa Palau

Nivell educatiu	1r de Batxillerat. Matèria de Llengua i literatura Catalana
Descripció / Justificació:	A la ciutat de Balaguer se celebra el II programa literari "Contacontes", en el qual participa l'alumnat dels diferents centres educatius de la ciutat. Els alumnes, els quals partiran d'un inici de la trama proposat, hauran de continuar el conte i hi afegiran els diferents elements sorpresa que el docent els indicarà. Després de la creació, s'agenda una trobada a la biblioteca municipal i es conten els relats als alumnes de cycle superior de primària.
Objectius específics	• Llegir diferents relats i analitzar-ne els recursos narratius emprats per tal de justificar des d'un punt de vista literari els eixos temàtics, temes, aspectes narratius i literaris seleccionats . • Escriure un relat breu utilitzant els mecanismes compositius i seguint l'estructura i alguns trets estilístics propis de la narrativa per aconseguir l'efecte desitjat en el lector. • Recitar oralment el relat tenint en compte els elements prosòdics i no verbals per tal de valorar la lectura en veu alta com a font de coneixement i de gaudi.
Competències específiques	Creació literària: Competència 1: Reconèixer i utilitzar les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris per tal de crear textos amb intenció literària i consciència d'estil. Competència 2: Expressar amb intenció literària temàtiques i continguts que formin part del pensament i la sensibilitat de l'alumne/a per tal de gaudir de l'escriptura creativa i compartir- la amb consciència d'autoria amb les lectores i els lectors.

	<u>Llengua catalana i literatura:</u> Competència 8: Llegir, interpretar i valorar obres rellevants de la literatura catalana, castellana i hispanoamericana, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals, per establir vincles entre textos diversos que configurin un mapa cultural i eixamplin les possibilitats de gaudir de la literatura i de crear textos d'intenció literària.
Sabers	Anàlisi dels elements constitutius del gènere literari, com ara el punt de vista i el narrador, i de la seva relació amb el sentit de l'obra, el context de producció i la tradició literària, amb especial atenció als efectes dels seus recursos expressius en la recepció del lector. Creació de textos d'intenció literària a partir de les obres llegides. Lectura expressiva i dramatització dels textos atenent els processos de comprensió i d'oralització implicats.
Temporització (Sessions d'una hora)	9-10 sessions
Desenvolupament: • Nombre de sessions • Dinàmiques • Materials i recursos necessaris (jocs, imatges, cançons, models literaris...) • Espais i gestió de l'aula (agrupament de l'alumnat)	<u>Descripció de la seqüència:</u> Fase inicial: Presentar la unitat i el repte, exposar-los un conjunt de preguntes significatives per detectar els coneixements previs. A partir de les respostes de les preguntes esmentades, se'ls concreten els objectius d'aprenentatge, els sabers i els criteris i instruments d'avaluació. Fase de desenvolupament: • Lectura i àudio del conte "El gat negre" i/o "El cor delator" d'Edgar Allan Poe. Individualment, tenen un minut per enumerar els elements narratius que recorden. Passat el temps, ho han de posar en comú amb la persona del costat. A posteriori, el docent, amb la participació de l'alumnat, elabora un <u>esquema</u> a partir dels conceptes comentats. Comentari oral els elements narratius que apareixen al conte llegit. • Lectura individual i silenciosa del conte "<u>Parricidi</u>", de Víctor Català. Després de la lectura, comentari general del contingut i dels elements narratius. El docent projecta el conte i en mostra els aspectes més representatius.

	• Anàlisi dels aspectes narratius de l'obra <i>Còctel de contes</i> (cada grup de treball format per 3 persones analitza n'analitza 2). • <u>Activitats de creació literària</u>. Individualment, els alumnes duen a terme diferents activitats per exercitar la creativitat i posar en pràctica els recursos teòrics analitzats. • Escriptura del relat amb el grup de treball. El docent repartirà aleatòriament <u>l'inici d'una història</u>. A partir d'aquí, els alumnes han de fer una <u>pluja d'idees</u>. Cada X minuts el docent donarà unes indicacions concretes a cada grup de treball. <u>Cada vegada que hi hagi un canvi (nova idea, modificació, canvi de rumb...) cal anotar-la i detallar-la al document de pluja d'idees.</u> Fase de síntesi: • Visita a la biblioteca per compartir oralment el relat creat. • Avaluació final de la SdA. Es duen a terme 3 enfocaments d'avaluació (concretats a continuació).
criteris, estratègies i pautes d'avaluació	• <u>Avaluació tècnica i creativa</u> (coavaluació i avaluació del docent). • <u>Avaluació de treball i actitudinal</u> (autoavaluació i coavaluació a partir de la fitxa metacognició). • <u>Pauta d'observació d'aula</u> (avaluació del docent).

UNITAT DIDÀCTICA- Endevinalles rimades
A càrrec de Josep Manel Fondevila Tolo

Nivell educatiu	1 de batxillerat. Matèria de Llengua Catalana i Literatura I
Introducció	En aquesta unitat es treballa la creació literària, senzilla, perquè, a imitació de la cançó del grup Esquirols, cal crear estrofes/endevinalles que tenen com a solució una paraula derivada amb el sufix -ista.
Objectius específics	• Promoure la versificació i la creació literària a partir d'un model d'estrofa. • Potenciar la comprensió de textos, senzills, amb voluntat literària. • Practicar la lectura rimada.
Competències específiques	Competència 7 Seleccionar i llegir de manera autònoma obres rellevants (o també de caràcter popular) de la literatura contemporània com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències lectores, per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura. Competència 8 Llegir, interpretar i valorar obres rellevants (o també de caràcter popular) de la literatura catalana, castellana i hispanoamericana, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals, per establir vincles entre textos diversos que configurin un mapa cultural i eixamplin les possibilitats de gaudir de la literatura i de crear textos d'intenció literària.
Sabers	Conceptes i estratègies de teoria literària Mètrica (sí·l·laba, diftong, hiat), tipus de rima. Estrofa. Cesura, hemistiqui. Sinalefa, elisions. Figures retòriques de significat: metàfora, metonímia, símil, comparació... Tècniques literàries: descripció (literal/pròpia o figurativa), síntesi... Conceptes gramaticals Lexema i morfemes derivatius. Semàntica.

Temporització	2 sessions en la creació. 1 sessió en la lectura en veu alta, posada en comú i descoberta de la solució de les endevinalles.
Desenvolupament: • Nombre de sessions • Dinàmiques • Materials i recursos necessaris (jocs, imatges, cançons, models literaris...) • Espais i gestió de l'aula (agrupament de l'alumnat)	Audició, i lectura en pdf de la lletra, de la cançó Endevinalles d'istes del disc Colze a colze del grup musical Esquirols. https://www.viasona.cat/grup/esquirols/colze-amb-colze/endevinalles-distes/pdf Descobriment i posada en comú del significat o referència de cada estrofa/endevinalla que és una paraula, principalment adjectiu (o adjectiu substantivat) formada amb el sufix -ista. Creació pròpia i individual d'estrofes, per imitació, amb els criteris de mètrica i rima. Lectura de les estrofes a la resta del grup classe i descobriment de la solució de l'endevinalla. Altres possibilitats: Lectura davant d'altres cursos (tria de les endevinalles segons adequació a diversos nivells d'ESO). Concurs, a l'institut, de resolució de les endevinalles seleccionades (també es poden classificar per grau de dificultat segons els nivells educatius).
Criteris, estratègies i pautes d'avaluació	Avaluació: • Aplicar els aspectes formals d'estrofa: mètrica, rima. • Valorar el grau de creativitat del contingut de les estrofes/endevinalles. • Valorar la qualitat de la lectura expressiva.

**Fem de detectius, resollem el misteri de...
A càrrec de Roser Jurado Regué**

Nivell educatiu	1r curs de BATXILLERAT
Introducció	Fem de detectius, resollem el misteri de... En aquesta unitat, en primer lloc, gaudirem de la lectura. Hem dissenyat aquesta seqüència per a l'assignatura "Creació literària" d'acord amb els criteris i competències establerts a la normativa vigent. L'objectiu principal és llegir i escriure un relat de temàtica detectivesca. Aprofundirem en la novel·la negra en català i en altres idiomes, proporcionant a l'alumnat moltes referències i detectius literaris de referència perquè puguin servir d'inspiració.
Objectius específics	• Llegir, interpretar i valorar obres rellevants de la literatura catalana, castellana i hispanoamericana, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals, per establir vincles entre textos diversos que configurin un mapa cultural i eixamplin les possibilitats de gaudir de la literatura i de crear textos d'intenció literària. • Establir vincles entre obres de diferents èpoques, contextos, gèneres i llenguatges artístics, reconeixent semblances i diferències en funció dels respectius contextos de producció i de la interrelació entre literatura i societat, per constatar l'existència d'universals temàtics i de vies formals recurrents al llarg de la història de la cultura. • Emprar les capacitats expressives i creatives necessàries, utilitzant els elements que configuren el gènere, així com diferents tècniques que componen l'acció, el disseny de personatges i la configuració de situacions i escenes, per recrear o crear textos i estimular la creativitat literària i artística. • Consolidar un marc de referències compartides a partir del coneixement d'alguns trets dels principals moviments estètics i d'algunes de les obres literàries més rellevants del patrimoni universal per construir un mapa cultural en el qual inscriure les experiències literàries i culturals personals.

	• Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, mitjançant la captació del sentit general i la informació rellevant, de la identificació del punt de vista i la intenció de l'emissor, i la valoració de la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar críticament les possibilitats de gaudi i lleure. • Seleccionar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències lectores, per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.
Competències específiques	Competència 1 Reconèixer i utilitzar les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris per tal de crear textos amb intenció literària i consciència d'estil. Competència 2 Expressar amb intenció literària temàtiques i continguts que formin part del pensament i la sensibilitat de l'alumne/a per tal de gaudir de l'escriptura creativa i compartir-la amb consciència d'autoria amb les lectores i els lectors.
Sabers	- Creació de textos d'intenció literària. - Creació de textos d'intenció literària a partir de les obres llegides. - Expressió literària de temàtica i continguts que formin part del pensament de l'alumnat pel gaudi de l'escriptura creativa. - Establiment de relacions entre les lectures guiades i les autònomes, així com indagar sobre les obres llegides, mobilitzar la pròpia experiència lectora i cultural en la comprensió i la interpretació dels textos, i ubicar amb precisió els textos en el seu context de producció i en les formes culturals en les quals s'inscriuen. A més, afavoreix la reflexió autònoma sobre les funcions i els efectes de les diferents convencions a partir de les quals es construeixen les obres. - Construcció guiada i compartida de la interpretació d'alguns clàssics de la literatura catalana ja consolidats al llarg del temps inscrits en itineraris temàtics que estableixin relacions intertextuals entre obres i fragments de diferents gèneres, èpoques, contextos culturals i codis artístics, com també amb els respectius contextos de producció. - Indagació de textos i obres en què s'expressi la relació amb els altres i la percepció de la realitat, des de la paròdia, la comicitat, la ironia, etc., o bé formes com ara l'assaig, l'article periodístic de caire literari, etc.

	- Anàlisi, contrast i valoració de textos i obres literaris en què s'expressi la relació amb els altres centrats a imaginar el món, observar-lo i actuar-hi, mitjançant gèneres com ara la narrativa de viatges, d'aventures o policíaca; la literatura com a viatge interior (Bildungsroman o novel·la de formació); els relats històrics i la creació de mites, o la literatura fantàstica. També per mitjà de temes, com ara espais privats, espais públics; afectes íntims i llaços socials; desigualtats, discriminació i violències; guerra i revolució; migracions i identitats culturals; colonialisme i emancipació; la identitat femenina: arquetips i imaginaris; mitologies; herois i heroïnes, i antiherois i antiheroïnes. -Indagació sobre l'ésser humà i la naturalesa a partir de les emocions que generen (admiració, esglai i denúncia) i del gènere en què apareixen (poesia, narrativa, teatre i assaig). - Ús d'estratègies d'anàlisi, interpretació, recreació i valoració crítica per a la lectura compartida dels aspectes següents: ◦ Construcció compartida de la interpretació de les obres a través de discussions o converses literàries. ◦ Anàlisi dels elements constitutius del gènere literari, com ara el punt de vista i el narrador, i de la seva relació amb el sentit de l'obra, el context de producció i la tradició literària, amb especial atenció als efectes dels seus recursos expressius en la recepció del lector. ◦ Utilització de la informació sociohistòrica, cultural i artística necessària per interpretar les obres i comprendre el lloc que ocupen en la tradició literària. ◦ Establiment d'enllaços intertextuals entre obres i altres manifestacions artístiques segons temes, tòpics, estructures i llenguatges, tenint en compte els elements de continuïtat i ruptura. ◦ Indagació entorn del funcionament de la literatura com a artefacte ideològic determinant en la construcció dels imaginaris socials, fent especial èmfasi en la perspectiva de gènere. ◦ Expressió argumentada de la interpretació dels textos, integrant els diferents aspectes analitzats i atenent els seus valors culturals, ètics i estètics.
Temporització	12 hores (temps aproximat)

Desenvolupament: • Nombre de sessions • Dinàmiques • Materials i recursos necessaris (jocs, imatges, cançons, models literaris...) • Espais i gestió de l'aula (agrupament de l'alumnat)	El nombre de sessions es reparteix en 2 sessions de 2 hores setmanals durant 3 setmanes: 12 hores L'activitat proposada és la creació d'un relat de temàtica negra, és a dir, policíac, de lladres i serenos, criminal... a partir de models anteriors, obres de la literatura catalana, castellana i universal, lectures lliures i lectures guiades. Recordarem les parts de la narració i la creació del conflicte literari (prèviament treballades). En primer lloc, introduïrem el concepte novel·la negra. Tot l'alumnat participarà i explicarà la seva experiència amb aquest tipus de temàtica. Farem una llista de títols de novel·la negra que s'hagin llegit i/o dels que ens siguin coneguts. Posarem en comú les característiques principals dels personatges, els espais, temps... i exemplificarem i debatrem els punts conflictius que podem trobar en un llibre o en una producció audiovisual, és a dir, casos per resoldre que trobem en llibres, sèries i pel·lícules. Personatges universals, més enllà de la literatura. Perfilant el detectiu. Models literaris (personatges): Sherlock Holmes i Watson, Maigret, Miss Marple, Hèrcules Poirot, Pepe Carvalho, Philip Marlowe, Harry Hole, Petra Delicado, Indira Ramos, Camino Vargas, Elena Blanco, Montalbano, Brunetti, Ane Cestero, Amaia Salazar, Flanagan, Wendy Aguilà, Anna Grimm... Literatura de gènere, autores i autors, des dels clàssics fins a l'actualitat. Llibres i col·leccions. Pel·lícules i sèries emblemàtiques. L'alumnat, en grups de 4, farà una pluja d'idees sobre els tòpics d'aquest gènere. També, un llistat d'obres i personatges d'aquesta temàtica. Després, un representant de cada grup exposarà les llistes dels llibres, personatges, sèries... Comença l'escriptura del relat, individualment.
Criteria, estratègies i pautes d'avaluació	L'avaluació serà l'adequació de la tasca demanada, valorarem si l'alumnat ha aconseguit: - Elaborar una interpretació personal a partir de la lectura autònoma d'obres rellevants de la literatura universal, atenent aspectes temàtics, de gènere i subgènere, elements de l'estructura i l'estil, i valors ètics i estètics de les obres, i establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals. - Accedir a diverses manifestacions de la cultura literària en el marc d'un itinerari lector personal que enriqueixi, de manera conscient i sistemàtica, la identitat lectora pròpia, i compartir les experiències de lectura pròpies amb l'ajuda d'un metallenguatge específic.

- Crear textos personals amb intenció literària i consciència d'estil, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en què es facin servir les convencions formals del gènere, en el text escrit.
- Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals complexos propis de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.
- Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals complexos, avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.
- Compartir l'experiència lectora utilitzant un metallenguatge específic i elaborar una interpretació personal establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals.

Un cop l'activitat estigui acabada, cada alumne llegirà el seu text i els altres l'avaluaran mitjançant una rúbrica i l'alumne, també, s'autoavaluarà.

També, en un ambient més distès, es comentaran les creacions i es faran les crítiques pertinents.

UNITAT DIDÀCTICA: EL CONTE DE POR
A càrrec de Tamara Martos Fontanet

Nivell educatiu	Primer de batxillerat. Optativa de Creació literària.
Introducció	El conte de por Aquesta situació d'aprenentatge pretén treballar les característiques del conte de por per tal que l'alumnat sigui capaç d'escriure el seu propi relat. Ens basarem en la figura d'Edgar Allan Poe i analitzarem alguns dels seus contes.
Objectius d'aprenentatge	1. Conèixer les característiques d'un conte. 2. Conèixer les característiques bàsiques que defineixen el gènere del terror. 3. Identificar els elements d'un text narratiu: personatges, argument, espai, temps... 4. Compartir la interpretació del significat d'allò que s'ha llegit. 5. Revisar la feina feta, autocorregir-se o corregir els companys i companyes en aquests tres aspectes: expressió oral, expressió escrita i comprensió lectora. 6. Manifestar interès i sensibilitat per la literatura pròpia i per les manifestacions literàries de l'àmbit cultural més proper com a mitjà per interpretar la realitat. 7. Valorar, d'acord amb la sensibilitat pròpia, les aportacions de la lectura literària, tot demostrant criteri personal i un cert grau d'autonomia.
Competències específiques	Competència específica 2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i lleure. Competència específica 3. Produir textos orals i multimodals amb coherència, claredat i registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius i participar en interaccions orals variades, amb autonomia, per expressar idees, sentiments i conceptes, construir coneixement i establir vincles personals. Competència específica 4. Comprendre, interpretar i analitzar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, textos escrits i multimodals reconeixent-ne el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant-ne la intenció de l'emissor, reflexionant-ne sobre el contingut i la forma i avaluar-ne la qualitat i fiabilitat, per tal de construir coneixement i donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos.

	Competència específica 6. Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrarla i transformarla en coneixement, per comunicar la, adoptant un punt de vista crític, personal i respectuós amb la propietat intel·lectual. Competència específica 7. Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni propi i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals, per establir vincles entre textos diversos que permetin conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats de gaudir de la literatura i crear textos d'intenció literària.
Sabers	1. El tractament literari de la por i el terror: la novel·la i el conte 2. Els elements característics del gènere: els temes, els escenaris 3. L'autor: Edgar Allan Poe 4. Comprensió del significat del text: global o d'una part. 5. Anàlisi dels personatges. 6. Anàlisi dels ambients.
Temporització	8 sessions (d'una classe lectiva d'una hora).
Desenvolupament de les sessions	ACTIVITATS INICIALS Sessió 1 Començarem la situació d'aprenentatge introduïnt el concepte de conte, què és un conte? Quines parts té.. En primer lloc, projectarem un Classroom Scream a la pissarra amb les preguntes: què és un conte? quin tipus de text és? quines són les seves parts? Llegeixes contes? Anomena tres contes que coneguis. Escriu el nom de tres autors que escriuen contes. Aquesta activitat ens servirà com a activitat inicial per saber des de quin punt partim. Repassarem alguns conceptes que ja haurem treballat a altres situacions d'aprenentatge, veu narrativa (narrador intern, extern). Reforçarem aquesta activitat inicial amb la lectura de diferents contes de Quim Monzó, Mercè Rodoreda i Muriel Villanueva (Nines). Buscarem les parts en què es divideix el conte (plantejament- nus- desenllaç) comentarem quin són els temes que tracten. Activitats de desenvolupament Sessió 2 Intentarem modificar els contes llegits a la sessió anterior, canviar l'inici o el final. Finalment, llegirem les reescriptures fetes i ho comentarem amb la resta de companys i companyes. Si tenim temps al final de classe, amb l'ajuda dels story daus, llençarem els daus i amb les cinc imatges que surtin demanarem a l'alumnat que escrigui un conte breu per llegir-los i comentar-los a la propera sessió.

Activitats d'estructuració

Sessió 3

Iniciarem la sessió llegint els contes breus (escrits arran de la selecció dels daus), i començarem a introduir la figura d'Edgar Allan Poe, llegint el conte "Gat negre" i "La caiguda de la Casa Usher", aprofitant que d'aquest últim conte existeix una sèrie a Netflix posarem el tràiler i després llegirem el conte. Introduïrem el concepte de conte de terror. Quines són les característiques específiques d'aquest tipus de textos narratius.

Sessió 4

Demanarem a l'alumnat que faci una biografia de l'autor (Edgar Allan Poe) com si fos un perfil d'Instagram, és a dir, hauran de crear un perfil on hauran d'afegir diferents entrades (fotografies amb un text) més representatives de la vida de l'Autor. Aquesta sessió la dedicarem a fer la biografia i comentar-la entre tots, els esdeveniments o moments més representatius de la seva vida.

Sessió 5

Començarem amb l'escriptura d'un conte de terror propi, dedicarem la sessió a parlar dels personatges, l'espai, el temps...

Per començar a perfilar aquest conte farem dues activitats breus:

- El pivot. El personatge obre un calaix i hi troba un objecte (un mitjà desaparellat, una petxina, una fotografia, ...) que el fa recordar... retrospecció.
- Caracterització de personatge a partir d'un escenari que li sigui propi (la seva habitació, el seu despatx...) i compartim les descripcions. Preguntes a fer: Com creieu que és el personatge que habita aquest escenari? Hi ha algun element d'un altre escenari que estaria molt fora de lloc en aquest escenari? Què passaria si l'hi posem?

Aquestes activitats ens serviran per començar a pensar en els personatges, l'escenari, l'espai... per a l'escriptura del conte propi.

Activitats d'aplicació

Sessió 6

Escriptura del conte de terror propi. Correcció, resolució de dubtes, comentaris personalitzats a cadascun dels contes propis de l'alumnat.

Introducció del concepte de l'audioconte, exemplificació d'alguns contes, escoltarem un parell de contes breus, per veure quin to de veu utilitzen, si s'utilitzen altres elements sonors, música, silencis, introducció d'algun soroll concret: l'aigua, un timbre...

Sessió 7

Gravació dels contes: dedicarem aquesta sessió a deixar temps a l'alumnat per gravar-se llegint el seu propi conte i fent els muntatges pertinents.

	Sessió 8 Última sessió, la dedicarem a escoltar els audiocontes de tot l'alumnat i fer els comentaris pertinents, que la resta de companys i companyes puguin expressar què els ha semblat el conte, si la locució és l'adequada, si és millor o pitjor el conte escrit que l'audio... Tancarem la sessió i la situació d'aprenentatge fent una cloenda- repàs dels conceptes treballats i deixant a l'alumnat que digui allò que més li ha agradat, allò que menys li ha agradat...
Criteris, estratègies i pautes d'avaluació	CRITERIS D'AVALUACIÓ 1. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides mitjançant l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra, sobretot centrada en la metaficció, l'estructura de les obres i el punt de vista narratiu, utilitzant un metallenguatge específic i incorporant judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica de les obres (basat en el criteri 8.1 de Llengua Castellana i Literatura i Llengua Catalana i Literatura). 2. Crear un text amb intenció literària i consciència d'estil, fent servir l'estructura i els mecanismes treballats, a partir de la lectura d'obres significatives que serveixen com a model (basat en el criteri 2.3 de Literatura Castellana i Literatura Catalana i 8.3 de Llengua Castellana i Literatura i Llengua Catalana i Literatura). INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ - Activitat Scamper - Biografia Edgar Allan Poe - Activitats el pivot, i la caracterització dels personatges - Conte de terror, escrit - Gravació del conte de terror - Participació a l'aula - Rúbriques de co-avaluació de l'audioconte ESTRATÈGIES I PAUTES DE CORRECCIÓ - Es tindrà en compte l'ortografia i els criteris bàsics de correcció de textos narratius: cohesió, coherència, adequació. Ens basarem en una rúbrica feta a classe en la primera situació d'aprenentatge del curs. - Pel que fa a l'audioconte es tindrà en compte una rúbrica de correcció.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS

- **Diversitat d'activitats:** dins de la situació d'aprenentatge hi ha una tipologia diversa d'activitats per tal de poder avaluar l'alumnat tenint en compte diferents criteris i seguint sempre el seu ritme d'aprenentatge i consolidació dels ensenyaments.

- **Adaptacions pertinents:** es tindran en compte totes les casuístiques que podem trobar dins de l'aula per donar resposta als ritmes d'aprenentatge que coexisteixen dins de l'aula.

07. Materials 2n de Batxillerat

UNITAT DIDÀCTICA- Anàlisi del conte «Parricidi», de Víctor Català A càrrec de Gemma Torrent	
Nivell educatiu	Segon de batxillerat. Matèria de Llengua i literatura Catalana
Introducció	Anàlisi i interpretació del conte modernista "Parricidi" de Víctor Català Aquesta unitat didàctica està dissenyada per a l'assignatura de Llengua i Literatura Catalana de 2n de Batxillerat, d'acord amb els criteris i competències establerts a la normativa vigent. L'objectiu principal és treballar l'anàlisi literària i la comprensió crítica del conte "Parricidi" de Víctor Català (Caterina Albert), tot emmarcant-lo dins el context del Modernisme i aprofundint en els elements que el fan representatiu d'aquest moviment literari.
Objectius específics	• Identificar les característiques del Modernisme en el text literari. • Conèixer el context històric, social i cultural de l'època en què es va escriure el conte. • Analitzar els recursos literaris i estilístics emprats per Víctor Català. • Extreure les idees i els conflictes que apareixen dins el text i relacionar-los amb les característiques del Modernisme. • Reflexionar oralment i per escrit sobre les idees i conflictes extrets tot confrontant-los amb idees pròpies.
Competències específiques	Competència comunicativa i lingüística. • Competència d'aprenentatge autònom • Competència cultural i històrica. • Competència crítica i reflexiva. Competència 1 Reconèixer i utilitzar les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris per tal de crear textos amb intenció literària i consciència d'estil. Competència 2 Expressar amb intenció literària temàtiques i continguts que formin part del pensament i la sensibilitat de l'alumne/a per tal de gaudir de l'escriptura creativa i compartir-la amb consciència d'autoria amb les lectores i els lectors.

Sabers	A. Context històric i cultural • El Modernisme català: característiques generals, autors i obres destacades. • Víctor Català: vida, obra i recepció crítica B. Anàlisi literària de «Parricidi». • Resum i comprensió del conte. • Temàtica: la violència i la tragèdia humana. • Personatges i construcció psicològica. • Recursos narratius i estilístics: descripció • Interpretació del títol i del concepte de "parricidi".
Temporització 6 sessions d'una hora	Sessió 1: Introducció al Modernisme i Víctor Català. Sessió 2: Lectura i comprensió del conte. Sessió 3. Anàlisi dels personatges. Sessió 4. Extracció d'idees i conflictes Sessió 5: Reflexió i debat Sessió 6: Producte final i avaluació.
Desenvolupament: • Dinàmiques • Materials i recursos necessaris (jocs, imatges, cançons, models literaris...) • Espais i gestió de l'aula (agrupament de l'alumnat)	Text del conte "Parricidi". Llibre de text • Informació sobre les característiques del moviment modernista i sobre el context històric. Vídeo • ¿Qué es la literatura? Idea y concepto de la literatura. Jesús G. Maestro https://www.youtube.com/watch?v=VaRod4huyLo Articles acadèmics • Julià, Ll. La violència i el crim en la narrativa de Caterina Albert/Víctor Català. La relació amb la novel·la negra i criminal. • Vilalta, M.J. Desmontando la tradición: la desmitificación de la familia campesina tradicional en los Dramas rurales de Víctor Català. • Albert Ribas, Ll. La independència de Víctor Català.
Criteris, estratègies i pautes d'avaluació	Criteris d'avaluació: • Comprensió i anàlisi del text literari. • Participació activa en els debats i activitats de classe. • Qualitat dels comentaris crítics escrits. • Creativitat i rigor en les exposicions orals i el producte final. Instruments d'avaluació: • Creació per part de l'alumnat d'un formulari sobre les principals característiques del Modernisme. • Fitxa amb els apartats: argument, localització, personatges, conflictes i idees. Correcció oral. https://docs.google.com/document/d/19nLokJxUh4yuiaK0J080D6IHmXtUScjv/edit

	• Producte final: creació d'un text argumentatiu confrontant les idees que apareixen al conte amb les pròpies. S'avaluarà a partir d'una rúbrica. https://docs.google.com/document/d/1_VTz2hYcm2otP7y08QcOb55KWjN-Sgj5/edit

Algunes pautes per escriure un text argumentatiu:
<https://docs.google.com/document/d/11aMRwaYh3ubnOzdccrLMkT5rebP9aTBM/edit>

